

VENTA
30 exemplars 1 pesseta
Un número solt
5 cèntims

ADMINISTRACIÓ
Carrer de Ponent, 1. 1.^a
(Darré baix à la escala)

Surte à llum puntualment
tots los divendres.

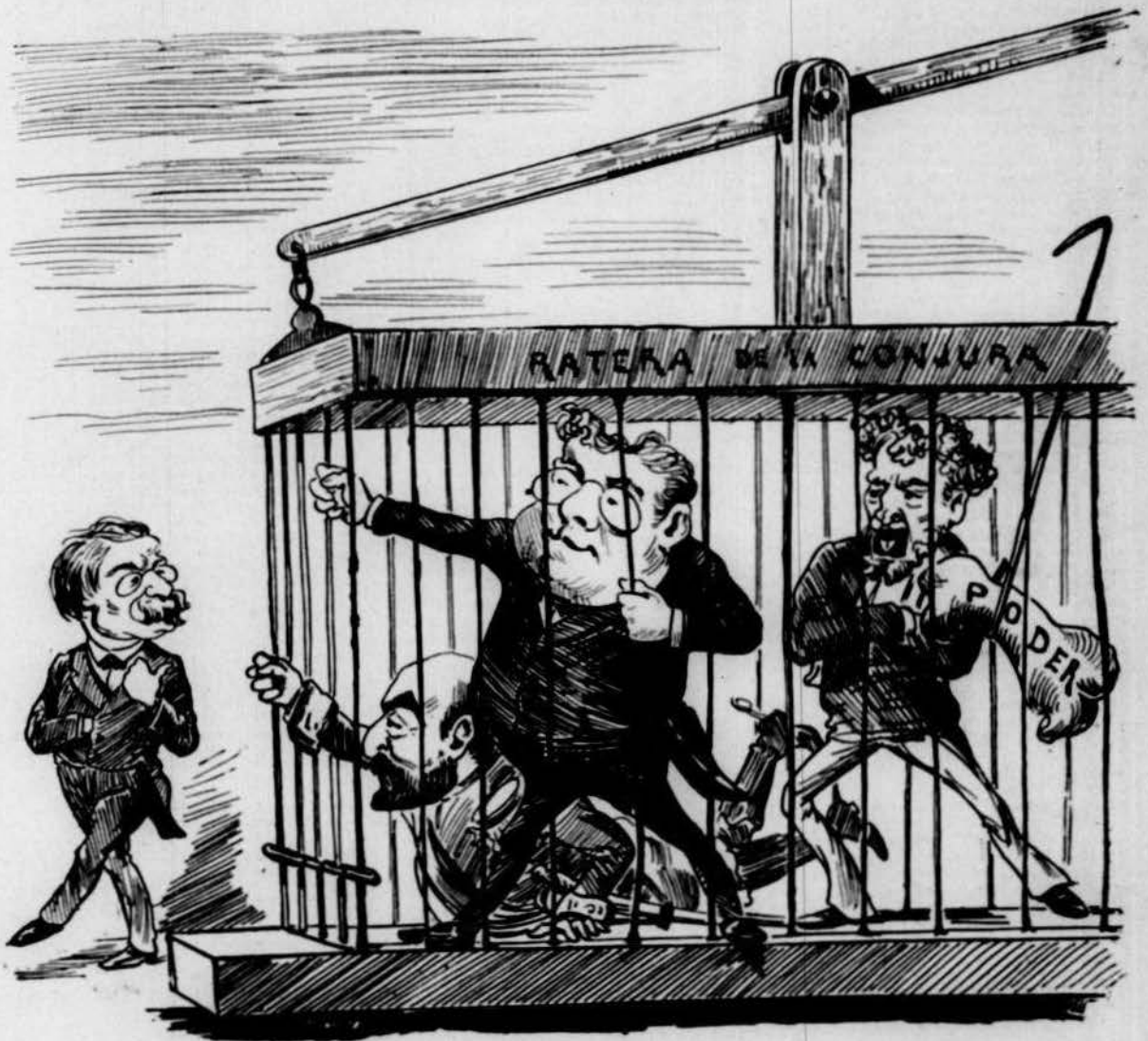
SUSCRIPCIÓ
ESpanya
Un trimestre 1 pesseta
EXTRANJER
Un trimestre 2 pessetas

LAS SUSCRIPCIONES
se pagan per adelantat

Los pagos poden ferse
en sellos de 15 cèntims
ó en timbres
especials pera periòdichs

PERIÒDICH POLITICH VERMELL

RATAS POLITICHS

De la conjura i furor
ha donat per resultat,
que 'l monstre conservador
à tots se 'ls ha ben rifat.

NOSTRE NÚMERO EXTRAORDINARI

No tenim pera que mentar, supost que millor que nosaltres ho saben nostres lectors, lo efecte que ha produhit nostre número dedicat a la Revolució francesa.

D'ell podem dir que ha sorprès a propis y extranyis; mentres nostres amichs han quedat sorpresos agradablement, nostres adversaris han tret bromera de rabia per la boca. Qui 's havia de dir que un periòdich tan descamiat com LA TRAMONTANA, quin director y propietari ha exercit sempre de pelon d'Espanya de primera classe y de la edad de set anys que treballa manualment, los capás de tirarse al carrer en forma d'un número tan extraordinari com lo darrerament publicat: Donchs aixó es res per las agallas que nosaltres tenim disposats a treballar per la propaganda de nostras idees emancipadoras. Fins ara s' havia cregut que números aixís no més los podian fer que las empresas que contavan ab grans capitals y firmas d'escriptors y artistas de primer ordre, lo que equival a dir: los servidors de las ideas rancias. Donchs nosaltres nos proposarem fer una *Illustració revolucionaria*, y nostres lectors dirán si ho havem complet. Es més: disposats a fer un sacrifici, contavam impossible cubrir gastos ab nostre número extraordinari. Donchs s' han cubert de sobras. A pesar de fer ja més numerosa la primera tirada, lo dividend tingerem ja de ferne una segona, que també s' ha agotat, y avuy no podem servir los numerosos pedidos que tan de fora com de dintre de Barcelona nos venen tot sovint.

Continuï el poble liberal avansat distingint-nos ab sa simplicitat, y pot estar segur de que nosaltres li correspondrem empleant en son servey tots los medis que ell mateix posi en nostra mà ab sa protecció, puig que LA TRAMONTANA jamay será periòdich que enriqueix a ningú, sino que empleará sos guanys en serveys a la causa revolucionaria.

Dintre pòchs mesos donarém d' aixó que acabem de dir una nova proba a nostres favoreidors.

Y acabem dihent a nostres corresponals que es inútil que 's demanin cap més número del extraordinari porque no 'n tenim ni un pera poderlos servir.

LO DIA 14 DE JULIOL

LO «MEETING»

Grandiós y solemne fou l'acte celebrat lo passat diumenje en l'espaiós teatro de Novetats.

Anunciat lo meeting per las nou del maí, quan a dos quarts de nou nos dirigirem al punt de la reunió ja quatre ó cinchentas personas s'esperavan a la porta. A las nou lo teatro estava més de mitj ple y quan se comensá ja no hi havia cap asseient buyt, omplintse luego passillos, corredors y tots los punts ahont hi havia un pam de lloch pera posar los peus desde 's quals se sentís als oradors, quedant lo teatro ple com un ou.

A dos quarts de deu s'obrí la sessió per la presidencia, ocupada pel director de nostre periòdich J. Llunas. Digué que la reunió tenia per objecte commemorar lo 1.^m centenari de la presa de la Bastilla pel poble de París, y honorar y enalitzar la Revolució francesa del siglo passat, donchs a aquesta reunió lo caracter de cosmopolita y de revolucionaria, lo primer per no acceptar la idea de patria tal com lo determinan las tiranias que aixecan las fronteras y arman los patriotas de cada país pera la destrucció dels de las altrás patrias, y 'l segon pera santificar los fets revolucionaris passats y condensar la atmosfera revolucionaria en los cervells per los que pogan venir.

Lo secretari ciutadà Garriga llegí luego la llista de corporacions adheridas, resultantne 48 en sa totalitat, descompostas del següent modo: Llogias masónicas, 8; societats obreras, 10; periòdichs, 6; grupos anarquistas, 10; asociaciones politicas, 4; agrupacions librepensadoras, 10.

Seguidament la presidencia doná coneixement a la reunió de que Mr. Henry Sebe, ciutadà francès que tenia que pendre part en aquell meeting, havia enviat una carta dihent que no li era possible concorre per tindre d'assistir a la repartició de premis de las escolas francesas,

y demaná que si algun francès pogués haverhi en lo públich que volgués fer us de la paraula, podia acostarse a la presidencia y li fora concedida, pera que allí se sentís l'idioma ab que va ferse la Revolució que 's commemorava.

Y comensá a consumir lo primer torn dels oradors designats lo ciutadà Litran, Cristófol, representant del periòdich federal *La Avansada*. Enalitzí nom de ciutadà y digué que no teniam de contentar-nos ab discursos, porque 's grans oradors casi sempre havian sigut grans apostatas, sino que teniam de preparar-nos pels dias dels grans aconteixements revolucionaris que s'acostavan. Sosté que tenen d'assaltar y enderrocar totas las Bastillas modernas, representadas per las tiranias que encara subsisteixen, y diu que imitant lo célebre Jurament del Joch de Pilosa que feren los revolucionaris francesos, avuy cada liberal te de jurar fer de son pit un baluart inexpugnable contra 's tirans.

Lo ciutadà Garriga parla en nom de la llogia francesa *Amis du Devoir*, congratulantse de veure tants revolucionaris reunits, y s'estent en consideracions sobre la emancipació de la dona.

Lo ciutadà Senatori, italiá, fa us de la paraula en son propi idioma enalitzint y resenyant la Revolució francesa y probant que sos beneficis no s'han concretat sols a Fransa, sino que s'han escampat per tot lo mon.

Lo ciutadà Mir parla en nom de la llogia *Revolució y de la Tertulia Democrática Progresista*, felicitantse de la armonia que regna entre los partits avansats. Llegeix luego una poesia titulada *Revolució*, que 'l públich aplaudeix entusiasmat.

Lo ciutadà Torrents, representant de la agrupació de librepensadors *La Llum*, fa la historia de la presa de la Bastilla y s'entent luego en tan atinadas y eloqüents consideracions sobre la Revolució francesa y sas conseqüencias, que al acabar un atronador aplauso que 's repeteix varias vegadas demostra l'entusiasme ab que 'l públich rebé sa brillant peroració.

Lo ciutadà Campani, italiá, parla en son idioma en favor de la idea revolucionaria y aboga pel plantejament de la República social.

Lo ciutadà Marmol, representant del Círcol Obrer de Barcelona, fa la historia de las nacions en lo siglo passat y dedueix que la Revolució encara continua. Sosté que es necessari que las tiranias apretin encara un xich més sos dogals, sobretot la tirania capitalista, a fi de que quan vinga la próxima explosió revolucionaria se fassi bona feyna de totas las institucions tiránicas.

A continuació declara la presidencia que no havent comparegut encara alguns individus que tenian torn pera parlar, anava a fer lo resum del meeting y a donar-lo per acabat. En aixó s'alsá de l'aula dels periòdichs lo Sr. Sempau y demaná que volia defensar la *Commune de París* y contestar alguna cosa de las que allí se havian dit. La presidencia li contestá que no sent aquella reunió convocada per controversia, lo delegat del governador probablement no deixaria controvertir (com aixís ab moviments de cap ho firmá l'ajudat delegat), y que ell, iniciador del meeting en nom de LA TRAMONTANA, li prometia que si volia discutir algo ó tot lo que allí s'havia dit, convocaria altrás reunions y li donaria medis sobrats pera defensar y atacar tot lo que tingues per convenient, puig allí cap orador volia imposar sas idees, sino que las manifestava com a bonas que las creya, y aixís lo públich, sentint a tots, prenía de cadascú alló que més li agradava. Y quedá resolt aquest incident.

Desde la galeria del segon pis un francès demaná la paraula, sollicitant parlar a conseqüencia de la excitació primera del president pera que allí se sentís l'idioma francès. Concedida que li fou la paraula, saludá als heroes de la Bastilla, a las diferentas nacions, a la Llibertat y a la República francesa, llegint un treballer que fou molt aplaudit.

Y allavors lo director de LA TRAMONTANA, ciutadà Llunas, feu lo resum del meeting desde la presidencia, glosant la necessitat del enderrocamet de totas las Bastillas modernas, la emancipació de la dona, y la significació de las paraulas Llibertat, Igualtat, Fraternitat, principals punts tocats en aquell acte pels diferents oradors que havian parlat. Acabá son discurs lo president proposant al públich la següent conclusió:

«Lo poble liberal avansat de Barcelona, reuniu en solemne meeting en lo teatro de Novetats pera commemorar lo 1.^m centenari de la presa de la Bastilla pel poble de París, declara que la Revolució francesa ha finit pera donar pas a la Revolució universal, quin Revolució no acabarà mentres en lo mon civilizat no estiga establerta la més completa Llibertat, Igualtat y Fraternitat en totas sas manifestacions politicas, religiosias y económicas.»

Un si unánim y compacte ressoná en tot lo teatro al acabarse de llegir aquesta declaració y preguntar si s'aprovava, aixecantse la sessió seguidament a tres quarts de dotze.

Tots los oradors foren molt aplaudits, y especialment los ciutadans Marmol y Torrents.

Tal fou l'acte solemne de commemorar la presa de la Bastilla, acte que ha tingut brillant exit ab lo caracter de revolucionari y cosmopolita, a pesar dels molts liberals que avuy se espantan si s'tracta d'anar una mica més endavant de lo que ells creuen convenient.

SUSCRIPCION VOLUNTARIA

oberta per acort dels representants en la asamblea del 16 de Juny a fi de arbitrar fondos pera cubrir los gastos del meeting del 14 de Juliol de 1889, primer centenari de la presa de la Bastilla pel poble de París.

	Prenetas
Suma anterior	87'45
E. Guisart	1
Tomás Picart	1
Un Fill d'Alpina	1
M. S.	0'25
B. Soler	0'25
G. Domingo	1'20
X.	1
Soleilat Gustavo	1'35
Unió local de resistencia de Sabadell	5
Grupo Fero de Aieila	1
Escuela laica de Aieila	1
Resp. Ling. Amis du Devoir	5
Periòdich La Avansada	5
Suma ptas.	107'50

Queda tancada la suscripció.

CARTAS DE FORA

Vilanova y Geltrú 14 Juliol 1889.

Apreciat Director: Ab lo natural disgust tinch de participar la mort del conseqüent republica Joan Ballus y Esquivola, que fa cosa d'un mes s'havia casat prescindint de las ridiculesas católicas, y que al morir, a pesar de totas las gestions que practicaren los elementos miltichs d'aquesta població, també fou enterrat civiltment.

Mes com en tot las granotas negras volen posar dificultats tractantse d'actes civils, encicli, que a pesar de la competent autorisació pera ferse l'enterró a las sis de la tarde del dimars, prestatant que havia mort d'una enfermedad contagiosa que encara ningú l'havia advertit, fou recullit lo cadavre y portat al cementiri pel matí sense donar temps a la familia, pera poger avisar lo cambí d'hora als invitats al enterró.

Mes com si 's partidaris de la religió del diner se proposaren impedir la cerimonia del enterró civil en cambi nosaltres los liberals no voliam renunciar a nostre dret, encicli que a la hora abans convinguda comparegut numerosas comitiva a la casa mortuoria, y posant varias coronas en un cotxe fúnebre, s'aná en manifestació al cementiri pera presenciar lo sepell del cadavre del librepensador Ballús.

Los carrers del tranzi estavan atestadoisima de gent, que ab se respectuosa actitud demostrava la consideració que aquell acte li mereixia. La comitiva la formavan los alumnes y alumnas de la escola laica d'aquesta vila que dirigex lo ilustre professor senyoreta doña Teresa Manyé (Soleilat Gustavo), la Junta directiva de las Tres classes de vapor a que pertenheia 'l difunt, varios representants de corporacions del partit federal y de tres a quatrecentos acompayants. Una orquesta tocava marxes fúnebres darrera 'l cotxe.

En lo cementiri civil, que está fet un cercal en mans de nostre Ajuntament, se doná sepultura al cadavre, pronunciante després varios discursos devant de més de dos mil personas que allí s'havien reunit, excitante als liberals a prescindir de las practicas religiosias imitant l'exemple de Ballús.

En resum, l'acte fou imponent digui lo que vulgui 'l paperet carl *La Defensa* y rabuñó ó excomunió quin los que, dibentse ministros d'un Deu de peu, no fan més que moure gueres a qui no pensa com ells.

Disposi de son amic y correligionari.

X. X.

Breda 15 Juliol 1889.

Amich Director: Tinch voluntat de manifestar la gran enemyanca que tenim aquí a Sant Salvador de Breda, que si continuám tal com se va fent, dintre de pòchs anys estarem a la altura dels pobles més torres de la terra. Aquí tenim la terra més bona pera fer ailes y casellas, que cap més poble d'Europa 'los pot fer la competencia, y 'ns convé instruir-nos pera fer-nos bonos valers; donchs als estudiis d'aquest poble, com no tenim escola laica, sols s'ensenyan paraulas llatinas que nin-

ga entent, y la més instruhits alumnes no més saben dir *Kivóvovon, Cristelivon, Pator de celis deo, mivóvov móbiv, y altres per l'estil, y d'oracions no vulguí saber les que canten, que es un condol. Y a' aixó adelantem tant, que una gran part de ells no tenen feyna y tenen de marxar a treballar a la terra.*

Lo nostre reverent Joan Costa ha fet una rebuixa pera treure animas del purgatori, y fa algun temps que abunda los funerals, tant del poble com de fora, per que s' aprofitja la ganga de no deixar cremar las animas per pochi diners.

Disposi de son amic que li desitja Salut y Prosperitat

ANTI-NEGRAS

CONSELL AL POBLE

Si l'home que ha nascut per se' explotat y per servi als burgesos de joguet, sapigués defensarne lo seu dret que tan injustament li han usurpat; no fora per ningú tiranizat, vivria molt tranqui y satisfet, cobrant de son treball producte net y gozant de completa llibertat.

Aixis, si l' productor vu oprimit, de sa desgracia, al fi, quitara no por ja que ell la culpa 'n té y sempre ha tingut.

Lo jorn que'l poble estigui ben unit y de tota son tirans fassi un va-y-tot deixará d' existir la esclavitud.

Pepet SIMPSON

Supliquém a la Comissió organissadora del meeting del 14 de Juliol y a tots los representants de las corporacions adheridas, que'l pròxim dilluns dia 22 del corrent, a las 9 de la nit, compareguin al local de la societat de lliurepensadors *La Luz*, carrer de Ferlandina, n.º 20, pis primer, al objecte de repassar y aprobar los comptes dels gastos de la citada reunió.

Ja ha tornat a sas llars lo *comisionista* marqués d' Olérdola.

Diuenje, mentres se celebrava'l meeting cosmopolita de Novetats, ell retornava a sa patria Casa la Ciutat coronat per no sé quantas victorias que digué que havia guanyat a Madrid y ab lo pes de centenars d' ovacions rebudas passant lo pendó de Barcelona per tota Espanya.

En la casa gran hi hagué un casi besamans ab tan plausible motiu, y l' entusiasme fins se conta que va arribar als que tenen comptes pera cobrar del municipi y esperan que aviat tocarán quartos.

La reforma interior de Barcelona, la plassa de Catalunya, un aparedor del arril de Tarragona a la esquerra del Ensaxne, un museu municipal de Bellas Arts y una subvenció per l' Ateneu Obrer dormilega, son los assumptos que' s' diu que porta resoltos a cartat vistas nostre alcalde.

La agregació, algun empréstit que' ns baldi; autorissacions per nous tarugos y altres friole-ras, será'l *joch amagat* de las victorias de Madrid y del passeig dels pendons catalans per Andalusia.

Obrim ja'l parayugas (butxaca) esperant tranquils la pluja.

En la solemne recepció del benemerit, lo Sr. Roca y Galés va tornar a exhibir sa persona com a representant de no sé quantas centenars de societats obreras y quantis y quantis milers de treballadors.

Aquest home fa com aquell comediant que'l dia que representava un paper de rey ó de milionari, l' endemà's passejava en cotxe pera mirar ab orgull a sos vassalls. A copia de dirse a sí mateix representant d' obrers, al últim no fora estrany que'l propi Sr. Roca s' ho arribés a creure.

Ara en quant a *creureho* sos vassalls ja es més difícil. Saben que en la comedia burgesa-obrera-dormilega lo de la *protecció nacional* no hi fa més que de cabo de comparsas...

Y que de consegüent no es actor de prou talla pera que se li confihi un paper de rey.

Ja fa alguns dies que' s' ve parlant, més ó menos pera distreure la calor ó pera fer corre la boya, de la possibilitat de que'l papa dels catòlics Lleó XIII se'n vagi de Roma y vinga a establirse a Espanya.

Es lo que' ns convidria als espanyols. Si ara ja casi no' s' pot donar un pas sens ensopegar ab algun convent, que vinga'l papa, y quants més serém més riurem...

Precisament estém en época que' ns convé molt la broma.

Diuhem de Roma que'l govern espanyol ha promés al papa que si ve a Espanya será tractat com a rey.

Distingim. Com a rey de per allá al darrers dias de Setembre del 68.

Los aficionats al *espectacle nacional* diuhem-je degueren estar d' enhorabona en nostra plassa de toros.

En una corrida de novillos haverhi un mort, dos ferits graves y mitja dotzena de contusos, es cosa d' entusiasmarse' ls partidaris d' aquestas diversions.

Y també es cosa de que la civilització s' intensi més y més en suprimirlas.

En varios punts d' Espanya los partits avançats han celebrat ab entusiasme'l centenari de la Bastilla, proclamant la Revolució com únic recurs pera reivindicar tots los drets del poble. Avant, avant, y sempre avant.

Ab la publicació del número extraordinari se' ns han atrassat infinitat de noticias y de cartas de nostres numerosos corresponals, als quals supliquém tingan paciència, considerant que en nostre periòdic tot té de passar per un sol individu, a qui de moment avuy li es impossible donar l' abast a tot, per més que no es fàcil que li passi res per alt ab lo degut temps.

De Sant Celoni, Pobla de Claramunt, Olesa, Cardona, Reus, Picamoixons, Vilassar, Calella, Tarrasa, Prats de Llusanys, Roda, Andorra, Vilamitjana, Banyolas y altres punts que no recordém en aquest moment prometém ocuparnos de la millor manera que' ns siga possible en nostre número pròxim.

Aixis com ab paciència maduran las nespras, també anirem esquilant los castells molsuts del bestia de llana d' aquestas poblacions.

També al Senat hi ha hagut debat polítich. Lo marqués de Sardoal, aquesta altra peccetera política que dihentse demòcrata té tant de aixó com jo de bibe, ha iniciat las rahons.

Y allí s' ha dir, en mitj dels pares graves, que'l motiu primer de totas aquestas dissidencias del partit fusionista son qüestions de caràcter privat entre en Martos y en Canalejas.

Fins en los assumptos de la patria s' tenen de sortir aquella péis que cada un tira més que set mulas.

Veritat que en política ja fa temps que no queda pudor ni cap mena de decencia pública.

Ara diuhem que resulta que' ls conservadors han enganyat als de la conjura fentlos fer la esquentia pera posarse en disposició d' escalar lo poder.

Protesto. Lo que hi ha es que uns y altres han enganyat al país. Lo que per cert ja fa temps que no es cosa nova.

Continúa'l debat polítich, es a dir, que' n diuhem polítich per més que no' n tinga res.

Los pares de la patria, sens dubte que pera espantar la calor, s' han proposat dirsen quatre de frescas, y ja fa prop d' un mes que dura'l entreteniment de divertirse lent com qui fa alguns cosa.

L' argument del *pitjor ets tu* es lo millor que surt a rellubir entre aquells gegants de la eloqüencia, que resultan tots plegats més petits y repugnants que'l microbi del cólera.

Segueixin molt per aquest camí, lo millor pera que'l poble' ls acabi de conèixe.

Diu en Martos exercint de dinàstich: «Yo, cuando tengo la honra de ser recibido por S. M., no me permito la libertad de iniciar conversación algu-

na, limitándome a contestar a las preguntas que se dignen hacerme S. M.»

Bonich paper. En aras de son utòpich monarquisme, aquestos llamants dinàstichs son capassos de confessar que es una vergonya lo ser persona devant d' un rey.

Junt ab lo debat polítich s' ha parlat a las Cortes d' una matutada de 30.000 lluanas de petroli.

L' Ajuntament de Madrid vol imitar al govern. Y fa política de contrabando.

Demà dissapte, a las 9 de la nit, continuant las conferencias de controversia en lo centre de lliurepensadors *La Luz*, carrer de Ferlandina, número 20, pis primer, nostre director J. Lluana consumirà torn en lo tema que' s' discuteix *Lo dret devant las formas de govern, desarrollant lo Fonament del dret en lo socialisme modern.*

La sessió, com de costum, será pública.

LA FE

Sobre tot, la fe.

Fe es creure lo que no' s' veu; creure que existis un Deu que, segons se' l' diuen, es un Deu que' s' divertix escampant los mals arreu.

Un Deu tot Omnipotent, absolut, de tramos llurs, que espontaneus crims consent, y que mata al ignorant y al malvat lo que s' avira.

Un Deu que' s' diu precisor, que hi sap tot, y no daturé ni la mà del malfactor ni lo punyal del traydor ni del tret la desventura.

Un Deu d' intencions inhumans, que, per gust, podés nostra sana planya als tendres infants; que' l' foch encent de la guerra y que' entronca' ls tirans.

Un Deu, misterios, no entés, que amare sa verje sa mare, que sent un sol, son tres, pare, fill y spirit, y que es lo ni pare del seu pare.

Un Deu, en fi, que sola pensa, d' ensa que' l' magró matern d' dernois vida comensa, de quin modo ab lo follens aia pot fer guanyar l' infera.

Fe es creure que al mon venim per pagar culpas passadas en que cap culpa hi tenim, y que sola ens redimim pagant dolores y primadas.

Pong la fe un negoci amagat: que' te un piller, un malvat: no paga, ni s' paga; lo que aquell que paga, si paga se com se no hagués pagat.

Que en tenim diner de sobras, —no sent de pudra y mort— deixat de fer bonas obras; lo dimoni del diner, no creia ni no' s' a las pobras.

La pota fer de malfeitas, de deshonras y astropicis, que es, si es que tens presonas per pagar mosses y oficias, cím si no las guetas fetas.

Que es de fe y totom s' ho creu, que si el clero fa heres y l' anxia lo gorgorot, será perdonat per Deu. No anxia... ni el purgatori!

Fe es creure tot lo que' t' digen los que' t' parlen en llit, per més que mentides sigen; pong ja solen parlar així: sola perquè no' s' contradiigan.

Confessats tot lo que has fet, punt per punt, hora per hora, y de culpas serás net si es que' t' venen un botel y rosas la peccadora.

Mingat'l hostia de farina sense que hi s'clavia sa dents, perquè n' es cosa divina, y quan passin la becina tira algun relet... al' t' tena.

Y si acós fas professions, no' t' deixis la requicalla de rosas y oracions; perquè caminí rals occasions de fe' t' menca la patla.

Que si tal fa, ja pots sé despitich, fader, senescal, lasciu, crudel, usord; peras un fill de fe y un sant home fins allí!

Pero guéatja' ls inanis que te la santa Religió que tant volen autents,

hoiya que prompte desfa
l'arriet sol de la rabi.
Guardat, sobre tot, de dir
que no pot ésser sustituit
lo que no 's pot definir,
y que 'l Sant Pere y comparsa
son posats aida per fingir.
Guardat de dir que no creus
dels miracles la existencia
per més raons que veus,
y que en consecuencia tens
que anar a la ciència.
No digas pas: «No tinc il·lusió,
no vull creure ab la pàl·lia
d'aquesta gent de sotana
perquè ab la conciencia humana
decardament traha.»
Ni digas: «No es dispensat
ni peccat, ni res l'abona,
qui de un crim siga culpats,
té que serne castigat
per més que porti coróns.
«Que lo crim, sempre es un crim;
qu'on cop fet, ningú l'extorra;
qué si 'l qui esta en lo cim
merax, que coga al abom,
puig lo propi crim l'ensorra.
«Y no cum ara, que sent
rich un home criminal,
y devot un rey dolent
li arrecon un monument
en compte d'un castel.»
«Ay de tu si aris l'exclamas!
tindrás lo seu odi etras,
te perseguirán ab traumas,
amenassant ab las flames
espantosas del infern.
Creume a mi, no 's diguis res;
no 's parla d'humanitat,
ni d'amor a n'als demés,
ni menos de libertat,
ni de llum, ni de progrés.
No foras ben vist per ellis
ni menos comprés serias;
tenen petits los cervells;
no 's hi vulgas dar consells
que 's prenen per heretijas.
«Fons la lira sonora,
canta 'l miserere me;
donat cops al pit y forca
y no deixis en cap hora,
la fe, sobre tot, la fe.»

—PAU DE LA LATA.

Serànichs germans en Jesuïstria de Vilanova
y Geltrú, sabriau dieme que va passar la nit del
dia y del corrent en certa casa del carrer de
Soler, barri de Mar, habitada per una brata
anomenada Beria, íntima devota que fou del
pare Joanet de Calasans, que al cel sia.

Me contan nada menos que per tal dia y hora
de las nou de la nit, se presentavan a casa Beria
dos homens ab faldillas negras y li demana-
ren a la mestressa allò mateix que deixava al
reverent difunt, sollicitant aixis la plassa vacan-
tant per partida doble.

No se sab lo que allavors passaria. Lo cer-
tas es que al poch rato se sentí un gros terra-
bassall de trencadissa de vidres, plors de cria-
tura, crits y algun moble que rodolava per terra.

Al espetech del escàndol comparegué 'l vehi-
nat junt ab l' alcalde de barri, y uns ab bastons
y altres ab pedras embestiren la casa.

Y allí ¡sant Corneli gloriós! lo marit de la
devota guardava las espallias als dos ministres
del Senyor, que, embossats ab los manteus pera
no ser coneguts, semblava que 's disposessin
en ple Juliol a fer aquella célebre escena del
segon acte del Tenorio.

Al veure 'ls dos bultos negres com causa del
escàndol, los vehins esclafaren la rialla, los re-
verents fugiren escapats, y la quixalla 's ligal
al darrera tirantlos algun roch y esbalotantos.

Un dels reverents s'arremangá sotana y man-
teu pera arribar més prompte a la casa de Deu,
fugint lleuger dels dimonis que l'empytavan;

l' altre s'entrebançá ab las faldillas, y anant de
nassos a la pols, quedá fet un arlequí místich,
blanch del devant y negre del darrera.
Vamos, que la diversió fou completa.
Y no podriam saber ab tots sos peis y senyals
á qué fou degut aquest híberí místich?
Recomano la casa n.º 11 del carrer citat á las
piadosas contemplacions dels tramontanayres
de Vilanova.

Aquell mateix rector de Malgrat que fa cosa
d'un parell de mesos va moure tantas rahons
y va provocar un escàndol dintre l cementiri
per voler donar sepultura catòlica al cadavre
de un lliurepensador, ara s'ha negat a enterrar
canònicament una dona catòlica de 80 anys, per-
què... vivia ab son fill, que era lliurepensador.

Y lo mes bo del cas es que aquesta vegada
l' assumpto ha sigut degudament consultat y
aprobat pel bisbe de Girona.

De modo, que si las idees que predican los
catòlichs fossin una veritat, sant Pere no obri-
ria 'l forrellat del cel á la pobre velleta, per
culpa del rector de Malgrat y 'l bisbe de Girona,
que per trifulcas terrestres no han volgut
despatxar be la cédula celestial á una ovella.
Bon camí segueixen pera pescar ànimas.

GEROGLIFICH
I 1886; T III T RI X III
C. JULIÀ DE SABADELL.

SOLUCIONS
A LAS CATORZAS DEL NÚMERO ANTERIOR
XARADAI: PE-GE HA-OM-CA — TAENCA-CLOGAS: LA GRAN VIG.
GEROGLIFICH: —PER ROSARIS LOS BEATAS.
Tip. «La Academia» Ronda de la Universitat, 6, Barcelona.

EFFECTES DE LA TRAMONTANA PEL 14 JULIOL

D' alegría.

De sorpresa.

D' esparverament.

De goig.

De temor.

De ganas de tornarhi.